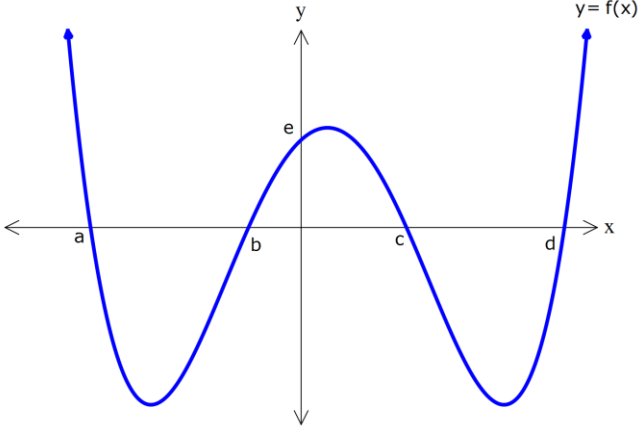

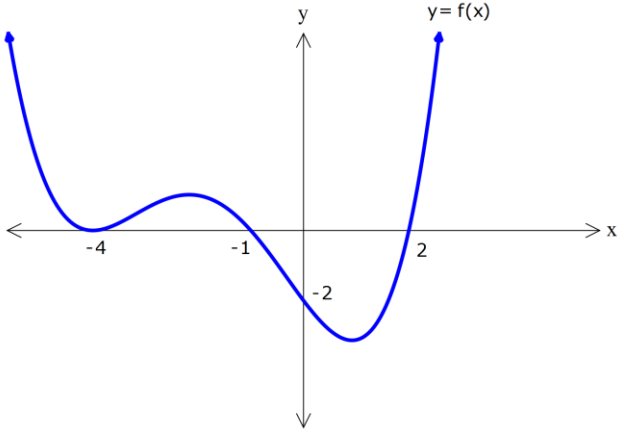
Fonksiyon Grafiğinin Eksenleri Kestiği Noktalar

Grafiğın x eksenini kestiği noktaların apsisi a, b, c ve d dir. Bu değerler aynı zamanda $f(x)=0$ denkleminin gerçek kökleridir.

Grafiğın y eksenini kestiği noktanın ordinatı e dir. Bu değer aynı zamanda $f(0)$ değeridir.

Örnek:

Grafiğın x eksenini kestiği noktaların apsisi, -4 , -1 ve 2 dir.

Grafiğın y eksenini kestiği noktanın ordinatı da 2 dir.

Örnek:

$f(x) = x^3 - 4x + 3x^2 - 12$ fonksiyonunun eksenleri kestiği noktaların koordinatlarını bulunuz.

Çözüm:

x eksenini kesen noktaları bulmak için fonksiyonu 0'a eşitlemeliyiz.

$$x^3 - 4x + 3x^2 - 12 = 0$$

$$x^3 + 3x^2 - 4x - 12 = 0$$

$$x^2(x+3) - 4(x+3) = 0$$

$$(x+3)(x^2 - 4) = 0$$

$$(x+3)(x-2)(x+2) = 0$$

$x = -3, -2$ ve 2 kökleridir. Koordinatlarını yazarsak, $(-3, 0)$, $(-2, 0)$ ve $(2, 0)$ olur.

$$f(x) = x^3 - 4x + 3x^2 - 12$$

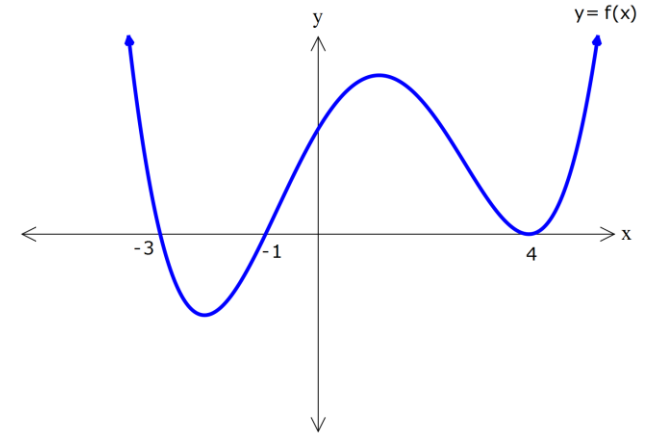
y eksenini kesen noktayı bulmak için $x = 0$ yazmalıyız.

$f(0) = 0 - 0 + 0 - 12 = -12$ dir. Koordinatlarını yazarsak, $(0, -12)$ olur.

Fonksiyonun Pozitif veya Negatif Olduğu Aralıklar

Grafik, x ekseninin üstünde değerler alıyorsa o aralıkta pozitiftir. Eğer x ekseninin altında değerler alıyorsa, o aralıkta negatiftir.

Örnek:

Fonksiyonun pozitif olduğu aralıklar,

$(-\infty, -3)$, $(-1, 4)$ ve $(4, \infty)$ aralıklarıdır.

Negatif olduğu aralık ise $(-3, -1)$ aralığıdır.

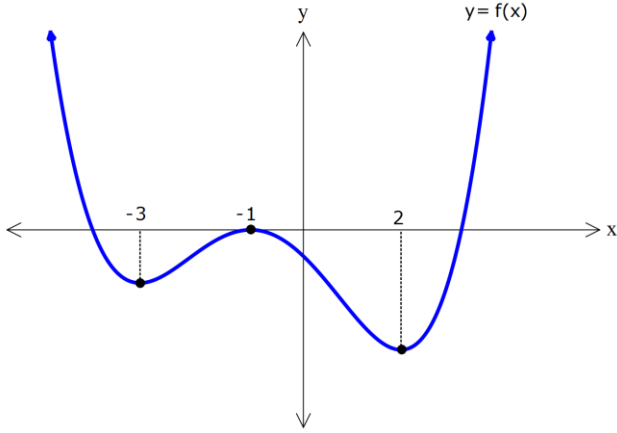
Artan ve Azalan Fonksiyonlar

x değerini artırdıkça $f(x)$ artıyorsa o aralıkta fonksiyon artandır.

x değerini artırdıkça $f(x)$ azalıyorsa o aralıkta fonksiyon azalandır.

Not: Artan ya da azalan aralıkların en geniş gösteriminde kapalı aralık ([ ]) kullanılır (Yani, uç noktalar da dahildir.).

Örnek:

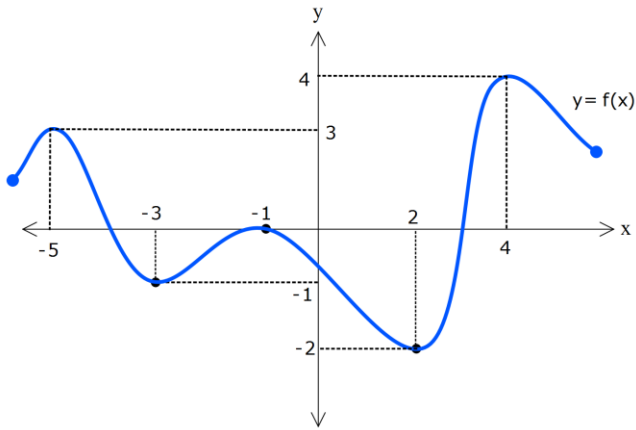
Fonksiyonun artan olduğu aralıklar, $[-3, -1]$ ve $[2, \infty]$ aralıklarıdır.

Fonksiyonun azalan olduğu aralıklar ise $(-\infty, -3]$ ve $[-1, 2]$ aralıklarıdır.

Bir Fonksiyonun Maksimum ve Minimum Değeri

Fonksiyonun alabileceği en büyük değeri maksimum değeridir. En küçük değeri de minimum değeridir.

Örnek:

$[-5, 4]$ aralığında

$f(x)$ 'in maksimum noktası $(4, 4)$ noktası

minimum noktası ise $(2, -2)$ noktasıdır.

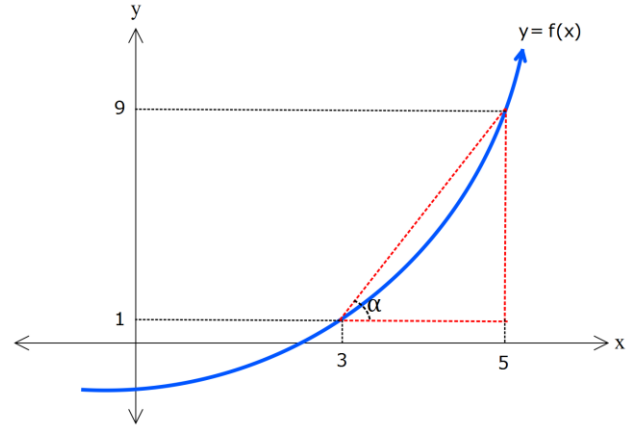
Bir Fonksiyonun Ortalama Değişim Hızı

Belirli aralıkta y değerindeki değişim miktarının x değerindeki değişim miktarına oranı bize ortalama değişim hızını verir.

$[a, b]$ aralığında $f(x)$ 'in ortalama değişim hızı

$$\frac{f(b) - f(a)}{b - a} \text{ dir.}$$

Örnek:

$[3, 5]$ aralığında $f(x)$ 'in ortalama değişim hızı,

$$\frac{f(5) - f(3)}{5 - 3} = \frac{9 - 1}{2} = \frac{8}{2} = 4 \text{ tür.}$$

Not: Doğrusal fonksiyonda değişim hızı, doğrunun eğimine eşittir.

Örnek:

$y = 3x + 5$ doğrusunun değişim hızı 3 tür.

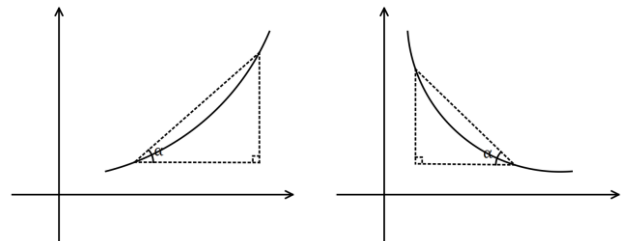
Örnek:

$f(x) = 3x^2 - 2$ fonksiyonunun $[-1, 3]$ aralığındaki ortalama değişim hızını bulunuz.

Çözüm:

$$\frac{f(3) - f(-1)}{3 - (-1)} = \frac{25 - 1}{4} = \frac{24}{4} = 6 \text{ dir.}$$

Not:

Artan fonksiyonda ortalama değişim hızı pozitiftir. ($\tan \alpha$)

Azalan fonksiyonda ortalama değişim hızı negatiftir. ($-\tan \alpha$)